

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ

Νοηματική απόδοση

Το βράδυ εκείνο ο αφηγητής αισθανόταν το πόδι του καλύτερα. Αποφάσισε λοιπόν να περπατήσει λίγο μέσα στο χαράκωμα. Είναι τόση η ησυχία, που για μια στιγμή αισθάνεται ολομόναχος, ένα αίσθημα ανυπόφορο. Προχωρά ως την άκρη του χαρακώματος, όπου οι γαιόσακοι, σακιά γεμάτα με χώμα, έχουν σαπίσει από τα νερά και έχουν τσουρουφλιστεί από τον ήλιο. Μοιάζουν με ξεθαμμένα ρούχα πεθαμένων και με ψοφίμια σκυλιών. Ο αφηγητής γαντζώνεται από ένα γαιόσακο, για να δει πέρα, όμως αυτός λιώνει και αδειάζει την άμμο του. Και τότε από πίσω, ανάμεσα στους γαιόσακους, αποκαλύπτεται μια παπαρούνα. Στο κοτσάνι της άλλος ένας κόμπος είναι έτοιμος ν' ανοίξει. Η συγκίνηση του αφηγητή είναι μεγάλη, δακρύζει, αγγίζει την παπαρούνα. Ξαφνικά, αρχίζει να ανησυχεί πως κάτι μπορεί να πάθει το λουλούδι, Παίρνει λοιπόν ένα γερό τσουβάλι και τ' ακουμπά με προφύλαξη μπροστά στο λουλούδι, για να 'ναι πάλι κρυμμένο για όλους τους άλλους. Το καληνυχτίζει και γυρίζει στο αμπρί. Η χαρά του είναι τόσο μεγάλη, που θα ήθελε, αν μπορούσε, να τραγουδούσε ένα παιδικό τραγούδι που του ήρθε εκείνη τη στιγμή στο μυαλό.

Νοηματικές ενότητες, πλαγιότιτλοι

1η ενότητα: «Το πόδι... το 'να πάνου στ' άλλο»: Η ανίχνευση των γαιόσακων

2η ενότητα: «Από δω το θέαμα... βλογημένη»: Η ανακάλυψη της παπαρούνας ανάμεσα στους γαιόσακους.

3η ενότητα: «Γύρισα γρήγορα... φεγγαράκι μου λαμπρό...»: Η επιστροφή του Κωστούλα στο αμπρί και η περιγραφή της χαράς του. Ο απόηχος της ευτυχίας από την ξαφνική ανακάλυψη.

Η «πλαστοπροσωπία» του Μυριβήλη στην αφήγησή του.

Με την «πλαστοπροσωπία» ο Μυριβήλης δημιουργεί ένα πλαστό πρόσωπο, το λοχία Κωστούλα, ο οποίος υποτίθεται ότι αφηγείται ό,τι συμβαίνει. Μ' αυτόν τον τρόπο το κείμενο κερδίζει την αμεσότητα, αφού η αφήγηση γίνεται σε πρώτο πρόσωπο. Ταυτόχρονα, ο συγγραφέας αποστασιοποιείται απ' όσα συμβαίνουν κι έτσι το κείμενο δεν είναι η προσωπική μαρτυρία του. Είναι η αφήγηση ενός τρίτου προσώπου.

Το παιδικό τραγούδι στο τέλος τη διήγησης

Η παιδική ηλικία είναι η ηλικία της αθωότητας και της αγνότητας, της ευαισθησίας και της τρυφερότητας. Όλα αυτά τα στοιχεία είχαν χαθεί μέσα στη

δίνη ενός παράλογου πολέμου, ενός πολέμου, όπου κυριαρχούσε η σκληρότητα και η απανθρωπιά. Όμως η αποκάλυψη της παπαρούνας διέλυσε με μιας τις συνέπειες του πολέμου και ξανάφερε στην επιφάνεια ευαίσθητες ξεχασμένες από την παιδική ηλικία, ξανάφερε στην επιφάνεια τη χαμένη αθωότητα και την αγνότητα που συμπεριλαμβάνονται στον όρο παιδικότητα. Η ψυχή του αφηγητή γέμισε χαρά και αυθόρμητα του ήρθε στο νου ένα ξεχασμένο παιδικό τραγούδι.

Συναισθήματα-ιδέες

α. ενότητα

- Αίσθημα χαράς, ανακούφισης και αισιοδοξίας (νιώθει το πόδι του καλύτερα)
- αισθάνεται την ανάγκη επικοινωνίας με άλλους ανθρώπους
- Οι αλήθειες του Αριστοτέλη: α. Ο άνθρωπος από τη φύση του είναι κοινωνικό ον β. δε μπορεί να ζήσει μόνος του.

β. ενότητα

- αρχίζει με το αίσθημα ευτυχίας (ανακαλύπτει την παπαρούνα)
- η παπαρούνα συμβολίζει την ειρηνική ζωή
- η ευτυχία μετατρέπεται σε ανησυχία και έγνοια για το λουλούδι
- τη μόνη παρουσία της ομορφιάς και της ειρήνης σαν παρουσία του ίδιου του θεού, του θεού της καλοσύνης της αγάπης και της ειρήνης.
- εκείνο το βράδυ ήταν σαν να είχε να είχε συναντήσει το πιο αγαπημένο πλάσμα, είναι πλημμυρισμένος από αισθήματα τρυφερότητας, αγάπης και καλοσύνης

γ. ενότητα

- Ανακαλύπτοντας την παπαρούνα, ήταν σαν να ανακάλυψε την ψυχή του.
- στην ανακάλυψη αυτή βρίσκεται και το αντιπολεμικό μήνυμα του αποσπάσματος

Η τεχνική του αποσπάσματος

- γλώσσα: δημοτική
- Αφηγηματικός τρόπος: μεικτός
- τόπος τα χαρακώματα
- χρόνος: παροντικός, το γεγονός διαδραματίζεται στα χρόνια του α' παγκοσμίου πολέμου.
- αφηγητής: α' πρόσωπο, ομοδιηγητικός,
- αφήγηση: γραμμική

Παράλληλο κείμενο

Το ποτάμι Α. Σαμαράκης